

GORENJEJC

Uredništvo in uprava:
Strossmajerjev trg 1 / Tel. št. 73

Leto XXV.

Št. 7.

Kranj, 15. februarja 1941.

Izhaja vsako soboto
Naročnina: celoletno din 40,
polletno din 20, četrletno din 10

Prejeli smo od Bidovca Franca iz Sr. vasi pri Golniku s prošnjo za objavo naslednje razsodbe sodišča:

V IMENU NJEGOVEGA VELICANSTVA KRALJA!

Okržno kot zborni sodišče v Ljubljani je vsled naredbes dne 22. V. 1940, s katero je bila določena glavna razprava, razpravljalo dne 31. V. 1940 pod predsedstvom s.o.s. Breliha Ivana, v navzočnosti s.o.s. Kralja Ivana in s.o.s. dr. Felaherja Julija, kot sodnikov in n.p. Rozmardovca Franca in branilca dr. Zitka Stanislava o obtožbi, katero je dvignil zasebni obtožitelj Železnij Alojzij zoper Bidovca Franca zaradi prestopka po čl. 52/l. zakona o tisku in je po predlogu stavljenem po tožitelju, naj se obtožene obsojdi v smislu obtožnice dne 31. V. razsodilo tako:

Obtoženi Bidovec Franc, p. d. Bohinjčev, sin Jožeta in Helene roj. Brejč rojen 9. marca 1914 v Srednji vasi, obč. Golnik, r. k. vere, samski, pos. sin, stanujoč v Srednji vasi št. 3, nezakovan

je kriv,

da je v novembru leta 1938 poslal na uredništvo v Kranju izhajajočega tednika „Gorenjec“ za objavo članek iz Gorici, pod zaglavjem „Kultura naših nasprotnikov“, v katerem je zas. tožitelju Alojziju Železniju kot duhovniku, oziroma domačemu župniku očital, da vrši „veliko propagandno delo nasprotnikov katoliške prosvetne organizacije „Fantovskega odseka“ in se je pojavil s svojim gnusnim delom s tem, da je prejšnjo nedeljo v opoldanskih urah on, kot gospod, ki pripada višji kulturni stopnji, prebral vsebino plakata za prvo prireditel „Fantovskega odseka“ in da je potem njegova roka segla po nesrečnem nedolžnem papirju, vsled česar — je plakat domačega „Fantovskega odseka, izgubil“; kateri članek je potem list „Gorenjec“ priobčil v svoji številki 46 z dne 18. 11. 1939; : (da je torej očital zasebne tožitelju z namero, da bi ga izpostavil preziranju kaznjivo dejanje in raznašal o njem nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti in dobremu imenu in je s tem zakrivil prestopke klevete po čl. 52/l. zakona o tisku in

se obsodi:

po čl. 56/2 zakona o tisku z uporabo §-a 71/5 k. z. na: 600 in 300 din, skupno torej na 900 din denarne kazni, plačljive v 8 dneh po pravomočnosti sodbe ki se v primeru neizterljivosti spremeni v 15 dni zapora;

po čl. 62 zakona o tisku: na plačilo odkodnine zasebnemu tožitelju v znesku din 300.—, plačljive v 14 dneh po pravomočnosti sodbe;

po čl. 63 zakona o tisku: na objavo dispozitivnega dela te sodbe na lastne stroške, na čelu lista tednika „Gorenjec“, izhajajočega v Kranju in to v prvi številki, ki izide po pravomočnosti sodbe;

po §§-ih 310, 314 k. p. na plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, ki se izreko za izterljivost in suspenso, po §-u 314 a k. p. se plačila povprečnine oprosti.“

Naš življenjski prostor

Nekako moderna in včasih zelo poštevana beseda življenjski prostor. Ta moderna skovanka, ki se je porodila v glavah modernih ideologov novih političnih sistemov, je danes parola ne le velikih narodov, ampak tudi malih narodov. In to morda res upravičeno. Če je beseda o življenjskem prostoru sploh upravičena, zakaj ne bi imeli do nje ravno tako pravico mali narodi, ki se še bolj morajo truditi za svoje blagostanje in dobrobit svojih članov. Beseda o življenjskem prostoru pa je postala spakvedranka, pod katero se skrivajo navadno imperialistične in oportunistične težnje narodov.

V gigantski borbi med dvema narodoma, ki se danes borita, pa se kažejo vedno jasnejše težnje tako enega kot drugega tabora, da bi tudi mali narodi bili vpreženi v bojni voz boga Marsa. Razne obljube in kujskarije pa so dale nekaterim malim narodom pogum, da so sami pričeli proglašati v senci svojih zaščitnikov zahtevo po življenjskem prostoru pri svojih sosedah. To jim je morda prineslo tre-

Vincencijeva konferenca v Kranju

Tiho in skoro neopazno je delo kranjske Vincencijeve konference. Vsi vemo, da sedanje razmere ne prizanašajo nikomur, najmanj pa tistim, ki so odvisni od svojih žuljavih rok, s katerimi si morajo dan za dnem služiti svoj trdi kruh. Sedanje razmere so povzročile, da je beda vedno večja in zato je naša krščanska dolžnost, da se lačnim pomagamo. V tem oziru je Vincencijeva konferenca v Kranju vse storila in pomagala po svojih močeh vsakomur brez razlike. V petek je imel odbor svoj redni občni zbor kjer so odbornice podale svoj obračun o preteklem delu. Očni zbor se je vršil v Marijanišču in se ga je udeležil med drugim tudi g. dekan Matija Škerbec. Dolgoletna predsednica gđ. Roosova se obnega zboru ni mogla udeležiti radi boleznij, zato ga je vodila prva podpredsednica. Sledila so poročila posameznih odbornic, tako tajnice, blagajničarke in gospodarice. Iz blagajniškega poročila posameznice, da je imela konferenca prejemkov din 41.818.—, izdatkov pa 39.899.— din. Konferenca je obdarovala revne družine ob večjih praznikih kot so božič, velika noč, potem ob sv. Miklavžu itd. Odbornice so požrtvovalno hodile od hiše do hiše in prosile dobra srca za podporo. Ganljivo je bilo videti dolge procesije bednih in potrebnih, ki so čakali v Marijanišču, da dobijo podporo. Vsa čast pa našim kranjskim tovarnam in trgovcem, ki so se ved-

no velikodušno odzvali prošnji za pomoč. Da bi omenjali vse številne dobrotnike, bi bilo preveč obširno.

Ker konferenca podpira tudi Marijanišče, ki vzdržuje in vzgaja otroke brez staršev, je podala o tem delovanju poročilo č. s. prednica. V Marijanišču je 21 otrok, ki še ne hodijo v šolo, 22 deklic, ki hodijo v šolo, skupaj torej 43. Vsi ti otroci živijo od dobrih src Dalje ima Marijanišče tudi dijakinje in sicer 33 po številu, ki seveda plačujejo stalno mesečnino. Kot običajno, je tudi lansko leto bila otvorjena gospodinjska šola, v kateri je bilo 16 gojenk, večinoma kmečkih deklet. Vsa hiša šteje 108 članov.

Po poročilih odbornic so sledile volitve novega odbora. Pri volitvah je bila izražena želja, da se ponovno izvoli prejšnja predsednica gđ. Roosova, ki je sicer izrazila željo, da bi jo odbor razrešil predsedniškega mesta. Predlog, da ostane gđ. Roosova še dalje predsednica je bil soglasno sprejet. Pri volitvah ostalega odbora ni bilo sprememb in je ostal povprečni ves stari odbor.

Novemu odboru želimo, da bi še nadalje vršil svojo človekoljubno delo v pomoč bednim in potrebnim. Obenem pa zavračamo vse tiste zlobne govornice, ki se širijo iz umazanih ust, češ da se delajo kak dobički. Taka govorjenje je grdo natočevanje.

Koncert slovsanske mladinske klavirske glasbe

V sredo 12. februarja je priredila UJMA (Društvo jugoslovanskih glasbenih avtorjev) v našem mestu koncert slov. mlad. klavirske glasbe, ki ga je izvajala ga. Marta Osterc-Valjalova. Koncert je nudil dovolj obsežen in temeljit vpogled v delavnico novih skladateljev vseh smeri in vseh generacij.

O koncertu samem, o izvedbi samih skladb moremo povedati, da je bil izveden mojstrsko, za dobra občutja, kakor za široke linije občutljivim rokam ge. M. Osterc-Valjove, ki je imela pogum nastopiti s takim programom na „pamet“, ki bi se ga vsak drug „slaven“ pija-

nist od daleč izognil. V vsem ni tu nič takega, kar bi bilo že od pamtveka uvedeno na običajne koncertne sporede. Ze sestava koncertnega sporeda — niz drobnih skladb — skladatelj: Šteškova, Cvetko, Lipar, Sivic, Škerjanc, Osterc, Švara, Premrl, Sancinova, Pregelj, Mrak, Pahor, Dolinar, Gegorc in Tomc, je polna napetosti vsebinskih in muzikalnih kontrastov, kar priča o sigurnem čutu za celotno zgradbo programa. Tudi v detajlni izdelavi skladb se kaže ostra muzikalna kultura, kateri stoji na razpolago izvrstna pianistična tehnika. Bil je prelep večer pristnega muzici-

nutno resnično korist, a mislimo, da je politika voditelj takih narodov, ki izkoriščajo stisko svojega soseda zelo kratkovidna in se rada sprevrže v neljuba obračunavanja. Prepričani smo, da so to zelo nezreli pojavi. Take zahteve so v očeh poštenih narodov vsega obsojanja vredne.

Naša država je proglasila svojo nevtralnost in se svetovne vojne ne udeležuje. Obenem pa je toliko tolerantna, da ne prihaja s kakimi zahtevami po življenjskem prostoru. V tem oziru je naša politika toliko dalekovidna, da ne bo vznemirjala in razburjala duhove pri sosedah. Vemo, vsak narod ima svoje pravice do življenjskega prostora, ker hoče vsak narod tudi živeti in mu je zato potreba po prostoru nujni pogoj za življenje. A kakor smo že rekli, na pravični podlagi postavljena zahteva, ki je prosta vsakih drugih ozirov, bo prav gotovo našla ugodnega odziva pri vsakomur. Da bi pa komu potisnili nož v hrbet, tega prav gotovo ne bomo storili, ker smo preveč pravcoljubni.

Do danes smo ostali med redkimi, ki še stoji izven vojne vihrine in niso zaenkrat še predmet neljubih zapletljajev. Temu se imamo prav gotovo zahvaliti naši dobri zunanji politiki kot tudi naši politični zrelosti. Vsak neljub incident, ki se je doslej zgodil, smo znali s pravo hladnokrvnostjo in treznim postopanjem likvidirati tako, da so se ohranili še nadalje prijateljski odnosi.

Vsi sosedeji okoli nas pa naj vedo, da hranimo v sebi toliko moči in upravičenega ponosa, da nas vsaka grožnja ne bo uplašila in nam vzela poguma. Slutimo, da se danes pripravljajo novi načrti na Balkanu, ki se bodo sprožili kot hud plaz. Z gotovostjo in s prepričanjem trdimo, da je kljub vsemu edinstvo in neupogljivost volja po pravici vseh narodov na Balkanu, organsko povezana realnost. S to realnostjo naj računa vsakdo.

Naša država je življenjski prostor le za nas in za nikogar drugega. Tu smo se rodili in ta zemlja je namočena s krvjo naših borcev. Kdor tega ne zna in noče ceniti, ta je naš sovražnik.

Prebrodili smo že mnogo težav in daj Bog, da bi tudi v bodoče ne naleteji na nepremostljiva nesoglasja. Obenem se zavedajmo, da je z vsakim poedincem zagotovljena nedotakljivost našega življenjskega prostora.

cem

ranja, kakršnega v Kranju redko kdaj slišimo, zato je toliko bolj obžalovanja vredno, da je bil obisk tako slab. A tisti, ki so koncert slišali so odhajali zadovoljni in navdušeni domov. Prirediteljem in koncertantu pa želimo v nadaljnjem udejstvovanju vztrajnosti in lepih uspehov, ki jih v polni meri tudi zaslužijo.

Proračunska seja okr. cestnega odbora v Škofji Loki

se je vršila v soboto 25. januarja 1941 ob 8. uri dopoldne v uradnih prostorih Udeležba je bila polnoštevilna. Skupščino je vodil predsednik okrajnega cestnega odbora Zihler Matevž, ki je uvodoma razložil okoliščine kr. banske uprave, nanašajoče se na sestavo proračuna, posebej še ugotovil, da nam ni mogoče upoštevati navodil, oziroma zneskov, ki jih banska uprava določa, ker so se cene za gramoz in drugi material zvišale ter se tako z draginjno zavira vsako delo; končno je naprosil tehniika Piska, da je podrobno analiziral proračunski predlog. Novi proračun, ki ga je okrajni cestni odbor odobril, določa skupno 1.316.453 din izdatkov, ki se delijo takole: osebni in upravni izdatki din 25.250.—, stvarni izdatki din 959.720.— vzdrževanje dovoznih cest din 2.390.—, potrebščine cestnega okraja za vzdrževanje občinskih cest, anuitete posojil, nakup parcele za zgradbo skladišča, nakup drobilca din 153.013.—, nove zgradbe: most v Zabnici regulacija ceste na Studenem din 174.000.—, Ti izdatki bodo kriti z naslednjimi sredstvi: prispevek kr. banske uprave din 959.820.—, prispevek železniške uprave din 796.—, doklade in lastna sredstva okrajnega cestnega odbora din 168.837.—, izredni dohodki (50% banovinska tangenta k novogradnjam) din 87.000.—, Cestna doklada je za leto 1941 prav taka kot dosedaj, t. j. 20%. Na podlagi sklenjenega proračuna so določena dela, ki so v breme vzdrževalnih kreditov in so le tolikšna, da dosedanja dela ne bodo propadla in da se zadosti potrebam razvijajočega se obmejnega prometa. Ti izdatki so za banov. cesto I/9 Škofja Loka — Ziri: a) poprava ovinka na Gaberku din 27.970.—; b) poprava ovinka na Logu din 23.620.—; c) obložni zid nasproti Jelovčana v Gorenji vasi din 18.765.—; d) regulacija ban. ceste pred sodnjo v Šk. Loki din 41.000.—; e) dovršitvena dela pri km 10.500 (pri Meheljnu) din 10.000.—; f) poprava propusta in jarka v Poljanah din 4.720.—; g) naprava novih kažipotov po odredbi ban. uprave din 14.400.—; h) popravilo ograj din 9.000.—.

Na banovinski cesti I/5 Škofja Loka — Zeleniuki — Področ — drž. meja:

a) ureditev propusta v Dolenji vasi din 22.080; b) obložni zid in odtočni kanal v Selcih din 18.465.50. c) ureditev cestišča na Studenem din 8000.—; d) razširitev mostu in odstranitev šupe na Češnjici din 17.100.—; e) oporni zid pod trg. Bogataj v Železnikih din 68.480.—; f) popravilo lesenih mostov din 9.600.—; g) naprava novih kažipotov din 4.800.—.

Na banovinski cesti Škofja Loka — Sora — Medvode b. c. II/122 je za popravo ovinka pri km 4 določenih din 9432.—.

Poleg teh izdatkov so še izdatki za razne odcepe zgoraj navedenih cest in sicer za ceste: Področ — Sorica, Hotavlje — Podpleče, Trebija — Sovodenj, Gorenjvas — Lučine — Suh dol, na Blegaš, za subvencionirano cesto Češnjica — Rudno, Suha — Jeperca — Smlednik. Na vseh teh cestah so razna popravila in preložitve zidov in naprave ograj. Odkupljena bo tudi Nastranova hiša na Studenem zaradi odprave ovinka in parcela za skladišče.

(Dalje na 2. strani spodaj)

Opereta „Mežnarjeva Lizka“ to soboto in nedeljo!

Gospodarstvo

Sadjarji preskrbite si pravočasno potrebne cepiče!

Marsikateri sadjar se je v jeseni — zaradi tega že pred leti — odločil za cepitev raznih sadnih dreves, kateri mu dajejo premalo in nepopoljne pridelke.

To važno in vsestransko koristno delo pa večkrat odlaga iz leta v leto, ker mu v spomladni, ko bi trebalo precepčenje izvršiti navadno manjka prikladnih cepičev od zaželenih sort, za katere se ni pravočasno pobrigal. Tako rastejo v mnogih slučajih malo ali ničvredne sorte sadnega drevja naprej, v veliko gospodarsko škodo.

Da bi se zamujeno, ali sicer potrebno precepčanje sadnega drevja lahko pravilno izvršilo vsaj v letošnji spomladi, naj si gospodarji pravočasno preskrbijo zadostno število dobrih cepičev. Sedaj je zadnji čas za to delo, kajti za cepljenje ozir. precepčanje so uporabni le cepiči, kateri so bili narezani v zimski dobi, to je v času, dokler še vegetacija popolnoma miruje.

Cepiče je jemati brezpogojno le od starejših, že dobro in redno rodečih ter popolnoma zdravih sadnih dreves. Kot cepiči pa so uporabne le enoletne mladike, katere so zrastle na koncu rodlih vej. Posebno je gledati na to, da se razmnožujejo samo dobre sorte predvsem trepih zimskih jabolk, od dreves, katerega so se s svojo redno rodovitnostjo, odpornostjo proti boleznim in zimskim pozebam že skozi več let izkazale kot — najboljše.

Polnoma napačno je uporabljati kot cepiče mladice, odpadle pri obrezovanju mlado — posajeni, še ne rodečih sadnih dreves, kar se v naših razmerah tako rado dogaja. Dostokrat se opaža celo, da se cepiči narežejo kar v dresnici. Na ta način pridobljeni cepiči nam pač ne morejo nuditi nobene garancije za poznejšo rodovitost precepčenega drevja. In ravno v takem ravnanju tiči premnogokrat vzrok slabi rodovitosti sadnega drevja, čez katero se tako radi pritožujemo, ne zavedamo pa se, da smo glavno napako napravili sami ob času precepčanja, ali pa brezvesten dresničar že v dresnici.

Pravilno in pravočasno narezane cepiče je do uporabe hraniti v hladni in temni kleti zakopane v pesek. Če pa to ni mogoče, pa vsaj v kakem senčnatem kraju vrta, zakopane v zemlji, da nam pravočasno ne odženejo.

Popoln uspeh cepjenja, zdrava rast ter dobra poznejša rodovitost tako precepčenih dreves, bo pač zadostna nagrada gospodarju, za ta malenkosten trud in delo.

Vsem sreskim načelstvom

Težke razmere, ki v njih živimo, nas silijo, da storimo vse in uporabimo vsa sredstva, ki so nam na razpolago in ki bi z njimi mogli zvišati našo domačo proizvodnjo hrane. Priobčite zato ta razpis vsem občinam, ki jim naročam sledeče:

1.) Občinske uprave naj po svojih organih in po članih občinskega odbora skrbijo, da bodo vse njivske in vrtno površine zasejane, tako da tudi najmanjši košček zemlje ne bo ostal prazen in neobdelan. Posebno naj se tej nalogi posvetijo člani občinskega odbora, ki bivajo po posameznih vaseh izven občine.

2.) Ako pri kateri hiši manjka delovnih moči, naj se organizira od strani sosedov pomoč tako v vprežni živini kakor tudi v človeški delovni sili. Zlasti je treba pritegniti k poljskemu delu vse brezposelne v občini in one, ki jim manjka služba. Seveda je treba poljske delavce tudi brezposelne, njihovu delu primerno plačati in vsako izkoriščanje preprečiti.

3.) Občine naj tudi poskrbijo da kmetom ne bo manjkalo potrebnega semena za spomladanško setev. V kolikor občine niso naročile seme po banovinskem senemskem fondu pri kmetijskem oddelku in v kolikor bi to seme ne zadostovalo, je treba pravočasno naročiti seme od drugod. V ta namen naj se zberejo naročila kmetovalcev in vse potrebno pripravi za prevzem semena.

4.) Tudi umetna gnojila naj se naročijo kolikor mogoče skupno po kmetijskih korporacijah in zadrugah, ki naj dajo zato potrebne prostore na razpolago. Vse naj se izvrši kolikor mogoče hitro, da bodo gnojila in seme lahko pravočasno v rokah kmetov.

Sreski kmetijski referenti odnošno kmetijski referenti in strokovnjaki pri mestnih poglavarstvih naj ljudi pouče o pravilni uporabi umetnih gnojil v sedanjem času. Tudi sicer je treba ljudi poučiti o vseh napakah, ki jih delajo, ter o vsem kar je za dotične kraje in razmere važno in kar more zboljšati proizvodnjo.

Ban: dr. Natščen, I. r.

TEDENSKÉ NOVICE

KRANJ

Upravni odbor Hranilnice dravske banovine v Ljubljani je mesto slovesne otvoritve svoje podružnice v Kranju votal znesek din 5000.— za zimsko pomoč občini Kranj.

„Snegujčica“ se bo igrala današnjo soboto ob treh popoldne v Ljudskem domu za ljudskošolski mladino našega mesta. Za ostalo občinstvo in okolice se bo „Snegujčica“ ponovila na prvo postno nedeljo, to je 2. marca ob 4. uri popoldne.

Slovensko pianinsko društvo v Kranju oddaja celoletno oskrbnitvo Valvazorjevega doma pod Stolum in sezonsko oskrbnitvo Prešernove kočje na Stolu. Potrebno je jamstvo v govtovini. Ponudbe na SPD Kranj do konca februarja t. l.

Našlo se je šop ključev na kolodvoru v Kranju. Dobe se na železniški postaji v Kranju. „Mežnarjeva Lizika“ na odru Ljudskega doma. Pevski odsek Prosvetnega društva Kranj bo priredil v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 4. uri popoldne v dvorani Ljudskega doma spevoigro „Mežnarjeva Lizika“, ki nam bo poleg lepih pevskih točk nudilo obilo zdravega humorja. — Predprodaja vstopnic v trgovini Hinko.

30.000 din posojila iščem za dobo 1 leta. Ponudbe na upravo „Gorenjca“ pod „Varno vlogo“.

Dijaški kuhinji je podaril neimenovani namesto venca na grob pok. zdravnika dr. Jamarja Toneta in Jurija Makerja din 400.—. Iskrena hvala!

SMARTIN PRI KRANJU

Prosvetno društvo Šmartno pri Kranju priredi v nedeljo 16. februarja ob 9. uri popoldne v dvorani Šmartinskega doma skioptično predavanje pod naslovom „Ogenj, uničevalec naših gospodarstev“. Vstopnine prosto. Iskreno vabljeni!

Prosvetno društvo v Šmartnem vprizori v nedeljo 16. februarja ob 3. uri popoldne zanimivo vojno dramo „Konec poti“.

Predprodaja vstopnic v nedeljo dopoldne od 9 — 11. ure.

PREDOŠLJE

Da se vam pustna nedelja v pusto ne spremeni, vas vabi prosvetno društvo, da pridete v Dom na veseligo v 5. dejanjih „Pričarani zemin“. Začetek ob pol štirih popoldne — Za pustni torek pa pripravljajo naši fantje in dekleta komedijo v 5. dejanjih: „Pogodba“. Začetek ob 7. uri zvečer. Pri obeh predstavah velja občajna vstopnina. Dobrodošli!

V nedeljo 9. februarja je tukajšnja podružnica Zveze združenih delavcev na občnem zboru že petič polagala letni obračun o svojem delu. Občnega zbora sta se v imenu centrala iz Ljubljane udeležila pref. g. Križman in strokovni tajnik tovarši Piriš. Udeležili so se ga tudi g. župnik Ign. Zupanc, župan Ovsenik ter mnogi prijatelji društva in večina članstva.

Po poročilih odbora je g. Križman v lepih, jedrnatih besedah orisal današnje stanje Zveze združenih delavcev, ki je kljub oviram iz neznanjih početkov postala vodilna delavska organizacija. Položaj v kranjski okolici je sedaj tak, da delavstvo na splošno strokovnemu gibanju in strokovnim organizacijam ni naklonjeno. Zaupanje so vzle delavstvu one organizacije, ki so ga zlorabile za politično borbo in uprizarjale delavska gibanja prav s tem namenom, da bi bila izgubljena in bi se na ta način vzdrževalo nezadovoljstvo med delavci, da bi tako razni gospodje sebi z njihovo pomočjo ustvarili primerno nesčo položaje. Tako je v Kranju in okolici organizirana danes komaj ena petina delavstva. Dalje je poudarjal, da se morajo vsi stanoviti v Sloveniji kot člani ene družine med seboj podpirati. Boj med stanoviti, razredni boj, ki ga uče komunisti, je zločin nad narodom. Za g. Križmanom so govorili še tovarši Piriš iz Ljubljane, zastopnik ekspoziture Delavske zbornice iz Kranja in predsednik kranjskega okrožja Zveze združenih delavcev.

Pri volitvah je bil izvoljen zopet prejšnji predsednik Janez Vograšek, večina ostalega odbora pa je nova. Po končanih volitvah je še naš župan Janez Ovsenik poročal kako on na svojem mestu skrbi, da olajša življenje vsem stanovom, da pa še posebno misli na delavce, ki so v današnji stiski gotovo najbolj prizadeti. G. župnik Ignacij Zupanc je tudi želel delu društva uspeh in božji blagoslov. Novega poguma polni smo zaključili občni zbor.

HRASTJE

Naše Prosvetno društvo priredi v nedeljo 16. februarja 1941. ob 3. uri popoldne veseligo „Trije tički.“ Sledita tudi dva šaljiva prizora in dva kupleta. Vmes pa nam bodo zapeli „fantje na vasi“. Vse prijatelje našega društva vabimo, da te prireditve ne zamudijo, ker sodelujejo naši najboljši igralci, ki nam bodo s svojimi veselimi vlogami nudili mnogo veselja. Zato v nedeljo vsi v Hrastju!

PREDDVOR

Na pustno nedeljo dne 23. februarja t. l. bo v Prosvetnem domu v Preddvoru komedijo v treh dejanjih „Sluga dveh gospodov“. Vse prijatelje naše prosvete vabilo, da si ogledajo to komedijo.

OLŠEVEK

V nedeljo 16. februarja pridejo gostovat k nam igralci Prosvetnega društva v Voklem z Fižgarjevo narodno igro „Divji lovci“. Igrali jo bodo ob 3. uri popoldne v Prosvetnem domu. V nedeljo vsi v dom! Vstopnina občajna.

TRZIC

Prosvetno društvo priredi v nedeljo 16. februarja in prihodnjo nedeljo 23. februarja, obakrat ob pol 8. uri zvečer veseligo v 3. dejanjih „Cigani“. Igro je spisal naš največji humorist Franc Milčinski. Ze njegovo ime in pa dejstvo, da jo s tako velikim uspehom igrajo v Narodnem gledališču, nam jamči, da bo tudi pri nas dosegla uspeh; smeh in veselje. Pri igri sodeluje tudi znani „Gorenjski trio“.

Pred nekaj tedni je prišel v Trzicu čevljarški podjetnik Krnač Jovo. Sklenil je z g. Markeljcem najemno pogodbo za delavnico. Kmalu je vse oživele okrog te delavnice. Zaposlenih je bilo 26 ljudi. Delavci so bili pa zelo začuden v tork 4. februarja zjutraj, ko so prišli delat, pa je izgledala njihova delavnica kot pogorišče. Vse je bilo okajeno in sajasto. Vrata so bila sicer zaprta, ne pa zaklenjena. Na srečo vse ožgano in poleg je stala posoda z leplim, ki je hitro vnetljivo. Krnač je v popoldne popoldne izjavil, da gre v Zagreb. V tork zjutraj pa so dobili v delavnici tisto njegovo sukno v kateri je odšel v Zagreb. Tudi svoje ožgane čevlje je pustil pri vratih, po čemer se sklepa, da je sam močno opečen. Delavnico je zavaroval za 200.000.— din in zavarovalnino plačal pred par dnevi. Po ugotovitvah je jasno, kdo je storilec. K sreči je zaprl za seboj vrata in ker so bila tudi okna vsa zaprta, ni bilo nikakega zraka, vsled česar se je ožen sam zadušil. Bila bi pa to lahko velika nevarnost za vso sosesčino. Skode je le nekaj tisoč dinarjev. Zbegan toje delavstvo je hotelo odidi iz Trzica, pa je g. Markelj ohranil toliko prisotnosti duha, da se je po nekaj dneh pričel z delom, kljub temu, da ni bilo pravega mojstra.

Krnač se je s tem izkazal za pravega pustolovca. V Ljubljani je zadnje mesce tako dobro plačeval pomočnike, da drugi čevljarji tega niso zmogli. V Trzicu jim pa še tega ni dal, kar so v resnici zaslužili. Ostal je delavcem dolžan zaslužek zadnjih dveh tednov in vse kar so mu posodili, ali zalozili v obrat. Tudi vsako stanovanje ni bilo primerno za takega gospoda. Resnica je, da kdor visoko leta, nizko pače. Škoda zanj, ker je bil drugače dober delavec, sedaj se je pa na ta način onemogočil.

Po Trzicu in okolici je J. Popovič, mlinar iz Retenj prodajal moko po znatno višjih cenah, kot so določene. Javnost se je nad tem zelo razburjala. Oblast je bila prisiljena ustaviti vsako nadaljno prodajo. G. Popovič se bo moral zagovarjati ne samo radi navijanja cen, ampak tudi za druge prekrške, ki so s tem v zvezi.

Kot vojni begunec se je iz Italije vrnil Sekardi Pavel. Bil je nekaj dni na francoski fronti. Pripoveduje strašne reči. Pravi, da se je naravnost na čudežen način rešil iz visokih gor in pribežal čez državno mejo v Trzicu. Okrajno načelstvo mu je določilo bivanje v Trzicu, kjer ima svojo mater.

DUPLJE

Od 15. do 23. februarja bomo imeli v Dupljah po desetih letih zopet sv. misijon. Molitvena in žrtvena priprava zanj je v polnem teku. V sedanjih zmedenih časih je posebno potreben. Duhovi so vsi zbegani in ne vedo ne kod ne kam. Oglašajo se zapeljivi zvodniki, ki kažejo množici pot na levo. Kot da bi kdo mogel najti življenjsko srečo brez Boga, v boju zoper druge ljudi in brezmiselnemu uživanju zemeljskih dobrot. V misijonu bomo poravnali račune za preteklost ter dobili pravih smernic za bodočnost. — Znaki bližajoče se pomladi se pojavljajo v naravi. Misijon naj prinese duhovno pomlad, prerjenje in prenovljenje.

ŠKOFJA LOKA

Blagoslovitev prenovljenega križevega pota. Kakor smo že javili, je dobila naša župna cerkev sv. Jakoba prenovljen križev pot z novimi okvirji, ki so izdelani v krasni gotski obliki. Okvirje je izdeloval neka ljubljanska tvrdka. Podobe pa je krasno prenovil domači slikarski umetnik Franc Mihelič. Delo je res mojstrsko in zašluži vsu pohvalo. Novi križev pot bo blagoslovljen na pustno nedeljo pri popoldanski službi božji.

Novo aparaturo ima zvočni kino društvenega doma. V nedeljo je že predvajal film „Jetenikova pesem“ in sicer to pot v korist zimske pomoči. Občinstvo je z novo aparaturo zelo zadovoljno! Vse ljubitelje dobrega in lepega filma vabimo!

KINOTALIJA

predvaja v soboto 15. febr. ob pol 9. zveč. in v nedeljo 16. febr. ob 3., 5., 7. in 9. uri

CITADELA

velofilim po romanu. Socialna drama. V gl. vlogi Donat Robert in Rosalind Rusel.
Radi dolžine filma prosimo točnost! - Dodatek Fox Žurnal

Izpite polagajo. Tečaj za bolničarje in bolničarke, katerega je priredil tukajšnji Rdeči križ, je zaključen. Udeležilo se ga je 83 tečajnikov. Te dni so začeli polagati izpite. V kolikor nam je znano so se tečajniki potrudili in teko izpiti z prav dobrim uspehom.

Tekme FO so bile v nedeljo na Stanju in sicer v slalomu. Lepi uspehi.

Dr. Josip Petrič, zdravnik OUZD se je preselil iz hiše g. Pavleta Okorna v Fužinskem predmestju v hišo „pri Težkvcu“ poleg Kapucinskega mostu, Nunska ulica 13.

„Švejk“ na društvenem odru na pustno soboto in nedeljo zvečer. Rezervirajte si vstopnice!

STARA LOKA

Ker je v domačem staroškem domu vsako prosvetno delo že več mesecev popolnoma onemogočeno, bodo staroški igralci v nedeljo 16. februarja ob 8. uri v večer gostovali z igro „Plavž“ v Društvenem domu v Škofji Loki. Igra — prepletana z ljubezensko tragedijo — kaže boj slovenske krvi proti tujim izkoriščevalcem. Med resnim dejanjem nastopa zbor plavzarjev, ki z domačo godbo in potrkanim plesom kaže veselo slovensko dušo, polno ljubezni do rodne grude. Vloge so v rokah prizanah igralcev, zato v nedeljo vsi na „Plavž“.

SELCA

Prosvetno življenje je pri nas prav živahno. Fantovske sestanke imamo redno ob sobotah zvečer, ki jih poseča nad 20 fantov.

Naše glasilo „Kres“ prihaja na naše fante v 40 izvodih in je posejan po vseh hrihkih naše prostrane fare. Prav je tako, ker vsi fantje ne morejo obiskovati sestankov, pa imajo „Kres“, ki jih veže z našo organizacijo.

Na pepečnico se prično duhovne vaje za fante, ki jih bo vodil pref. g. Frhaš iz Rakovnika. Vabimo vse fante, da se jih pridno udeležujejo. Prav posebno naj skrbe fante FO, da ne bo nikogar, ki bi zamudil to lepo priliko, da spet poglubi svoje versko življenje.

Javna dražba

Dne 22. februarja 1941 ob 8. uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Trzicu, soba št. 2 javna dražba zemljišča vl. št. 77. k. o. Križe, obstoječega iz enonadstropne hiše št. 1 v Retnjah pri Križah in parcele št. 456, ki je travnik. Zemljišče je cenjeno na 51.157,50 din. Najmanjši ponudek znaša 34.105,50 din. Kot kavicijo je treba položiti znesek 5.115,75 din. Lega hiše in parcele je lepa. Lahko se proda hiša in parcel zase. Pogoji so ugodni.

Informacije daje pisarna dr. Igo Šilarja, odvetnika v Kranju ali Zupan Leopold, usnarja, Kranj.

Športni klub „Savica“ - Stražišče

vabi na športno rajanje

v nedeljo, dne 16. t. m. ob 2. pop. v vseh prostorih restavracije na Šmarjetni gori. - Vstopnina din 5.—. - Igra jazz iz Stražišča.

Prireditve se vrši ob vsakem vromenu.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača d. 050. Najmanjši znesek je 10 d.

Odda se stanovanje in lokal na Primskovem. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Stanovanje eno ali dvosobno na periferiji ali v mestu Kranju se išče. Ponudbe pod „t. april“.

Plohe, suhe, od gozdne črešnje drobnice, od 6 cm naprej kupim 5. kub. metrov ali manj. Franc Krejč, Kranj, Stara cesta 9.

Večjo količino sena in otave prodam. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Stanovanje trisobno, v hiši, ki ima vrt, v Kranju, iščem za 1. maj. Naslov v upravi lista.

Prodam hišo s tremi stanovanji, deset minut iz Kranja. Poleg hiše je 3000 kv. m vrta. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Beograjska in zagrebška razpošiljalnica živilske stroke sprejme osebo za samostojno vodstvo ekspedije in detail v Kranju. Lahko delo in dober zaslužek. Potrebna kavicija ali garancija za zalogo. Pismene ponudbe pod „Ella“, Kranj.

Stanovanje s 3 sobami, Prešernova 8, se s 1. marecem ugodno odda. Informacije Layerjeva 2.

HOTEL EVROPA

Ples, vsako soboto in nedeljo. Prišel je novi Jonny-jazz orkester iz Ljubljane. Odlična koncertna in plesna glasba!

Vljudno vabljeni!

Na mejah

Kako stojimo s prehrano?

V nedeljo dne 9. februarja je imel predsednik Prehranjevalnega urada za Slovenijo bivši minister g. Franc Snoj nad vse zanimivo in poučno predavanje o prehrani Slovenije. Predavanje je organizirala mestna občina Jesenice. K predavanju je povabila vse jeseniške delavske organizacije, vse trgovce, obrtnike ter prehranjevalne odbore sosednjih občin. ZZZD na Jesenicah je svoje članstvo še posebej vabila s plakati. V veliki dvorani Krekovega doma se je ob 10. zbralo okoli dvesto poslušalcev. Z g. predsednikom Snojem sta se pripeljala tudi bivši poslanec dr. Šmajd in okrajni šolski nadzornik g. Boris Grad. Predavanje je otvoril in pozdravil g. predsednika ter poslušalce g. Franc Bertoncelj, blagajnik jeseniškega prehranjevalnega urada.

Podrugo uro trajajoče predavanje je vsebovalo tako točne, prepričevalne in zanimive podatke o prehrani Slovenije, da je napravilo na vse poslušalce najmočnejši vtis. Vsaj v vseh večjih centrih Slovenije bi naj bilo stanje o naši prehrani tako pojasnjeno in bi zginili mnogi očitki, ki padajo danes na račun oblasti in celo ugledu države. Govornik je bil pripravljen dati odgovor na vsako tozadevno vprašanje in pojasniti vsako morebitno nejasnost. Umevno, da ne moremo niti v izveščku prinesiti vsega, kar je bilo povedano. Navedeno samo nekatere točke, o katerih smo morda vsi bili napačno „prepričani“. Najbolj nas je presenetilo, da naša država ne izvažata žita in ne moke v Nemčijo. Navadno smo najbolj dolžili, da je izvoz kriv sedanjega pomanjkanja krušne moke. Iz predavanja smo pa zvedeli, da smo celo uvažali s Slovaške in iz protektorata, kar smo bili po pogodbi dolžni Nemčiji, smo kupili v Slovaški in od tam poslali. Potemtakem ni šel niti en vagon naše pšenice preko Jesenic ali Maribora iz države! Odkod potem vendar pomanjkanje? Pomanjkanje žita izvira največ od lanske slabe letine. Govornik je pokazal s številkami pridelek pšenice v zadnjih šestih letih in smo videli, da je bila lanska letina pšenice skoro točno za 100.000 vagonov slabša od prejšnje (preje smo lahko izvažali) Vojna ima sicer tudi prste zraven pri našem pomanjkanju, toda na način kakor navadno nanj ne pomislimo. Radi vojnih razmer imamo pod orožjem več vjakov kakor v mirnih časih, kar je umljivo. V vojaški službi treba računati na vojaka 30 kg moke na mesec, če je doma, pa največ 6-8 kg). Pri stalu recimo 100.000 znesa (računano na osebo 22 kg več) 220 vagonov več kakor uormalno (na mesec). Seveda je še cela vrsta večjih in manjših vzrokov kopičenje zaloga pri konsumentih in pri pridelovalcih). Pojasnil je težkoče pri prevozu itd.

Po sporočilu davčne uprave v Škofji Loki podvrženih davkov din 1.073.405.—. Ta znesek pa je predpisan za celo leto, medtem ko je novi proračun določen samo za leto 1941, torej za devet mesecev, zato je cestna doklada z 20% znaša din 161.010.—.

Na skupščini so se govorili o odpravi ovinkov; neprilagodnosti ceste; da se odpravijo ti nedostatk, je potrebno: nov most na Luši, nov most in prelozitev ceste o Sesertu, odstranitve Klobovsove hiše v Poljanah in končno izboljšanje ovinka v Podpečih.

Zeleti je, da ta proračun nadrejena oblast potrdi, ker bodo drugače ceste v našem okraju do škode izrabljene.

Sneguljčica na našem odru

Za drugo igrvo v letošnji sezoni nam je Prosvetno društvo v Kranju pripravilo pravljico „Sneguljčico“. Vemo, da so nam za otvoritev svojega novega modernejšega odra trikrat zaigrali narodnega „Divjega lovca“ in tako tiho, a dostojanstveno proslavili sedemdesetletnico župnika Finžgarja, ki je prav gotovo največji ljubljenc med podeželskimi igralci kot gledalci provincijskih uprizoritev ravno zaradi tega, ker je v svojih ljudskih igrah tako verno zajel gorenskega človeka in ga z njemu lastno silo tudi dramatsko oblikoval. Tudi z drugo igrvo je Ljudski oder ostal na slovenskih tleh, ko nam je predstavil omenjeno pravljico v Goljevi pesniški preredbi. Reči moramo, da smo z izbiro njegovega repertoarja zadovoljni. Da bo velika nova dvorana že v začetku premajhna, tega graditelji pač niso pričakovali. Je pa polna dvorana najlepše priznanje

Kakšni pa so izgledi za bodočnost? Iz pregleda je bilo razvidno, da smo z vsemi življenjskimi predmeti v Sloveniji v glavnem založeni, oziroma je dovoz zagotovljen. Edino za zadnje trimesečje še ni zaloge moke. G. predsednik je pa izrazil upanje, da bo prehranjevalni urad tudi tisto oskrbel. Koruze in sladkorna bo dovolj. Koruzna letina je bila namreč dobra, sladkorna smo izdelali toliko, kakor ostala leta. Tudi soli ne bo manjkalo. Soli smo imeli dovolj v Sloveniji v rezervi, le zmlata še ni bila tam okoli božiča. Sladkorja bo dobil vsak okraj toliko kakor leta 1939. Okrajni prehranjevalni odbori bodo po potrebi uvedli karte na sladkor, zato da si nekateri ne bodo v neki napačni bojazni kopčili zalogo. (Jesenice bodo dobile na primer vsak mesec tri vagone sladkorja). Riža, fižola, masti in olja bo dovolj.

Na koncu predavanja je bila debata, v katero so večinoma zelo resno posegali. G. Cvetko Kristan je pohvalil jeseniški prehranjevalni urad, kateremu je treba priznati, da odlično posluje. Zelel je, naj bi po zgledu slovenske banovine tudi druge banovine in zlasti Belgrad skrbeli za prehrano. Poudaril je, da nima nobenega razloga, da ne bi z izvanjanzem g. predsednika Snoja verjel in zato upa, da bo prehranjevalni urad za Slovenijo uredil zadevo prehrane. Izrazil je nekatere želje, na katere je pa g. predsednik takoj zadovoljivo odgovoril (na primer, zakaj se v gostilnah dobi za drag denar še vedno pecivo). V pojasnilu je bilo rečeno, da cela Slovenija dobi na ta račun samo 2 in pol vagona moke in da to v glavnem nikakor ne bo moglo biti za kaj drugega kakor samo za neko najnost v gostilnah. V gostilne pridejo tudi ljudje iz krajev, kjer še ni kart in torej ne morejo prinesiti s seboj karte. Karte imamo zaenkrat samo v Sloveniji in še tu sta okraja Dolnja Lendava in Sobota izvzeta, kar je umljivo, ker tam pridelajo doma dovolj žita. Nereno je posegel v debato g. Savli v imenu JSZ s pripombo, zakaj se niso karte uvedle že davno preje in zakaj on ni vabljen v prehranjevalni odbor. Na drugo vprašanje je dal pojasnilo g. župan Markez. Takoj za njim se je oglasil pekovski mojster g. Čop Jože z istim vprašanjem, ker očitveno ni poslušal pojasnila g. župana. V Zelimo Prehranjevalnemu uradu za Slovenijo, da bi pod spretnim vodstvom g. predsednika Snoja kar najbolje hranil slovence! Za njegovo dotedanje delo in tudi za jeseniško predavanje smo mu iskreno hvaležni!

Medšolske smučarske tekme na Breznici

V soboto dne 8. februarja 1941 so se vršile na Breznici smučske tekme ljudskih šol iz razdaljskega okraja. Prireditev, ki se je izvršila na pobudo in pod vodstvom okrajnega šolskega nadzornika g. Borisa Grada, je bila tako velikih mer, da zasluži, da se zabeleži tudi v našem časopisu, saj je pri teh tekmah tekmovalo skoro 600 tekmovalcev v celem se je pa tekem udeležilo 1500 šolarjev. Ne gre tu za kake številčne rezultate, ampak je važno kot telesnovzgojna narodna prireditev naših najmlajših. V pripravljem odoru so z g. nadzornikom Gradom se sodelovali gg. upravitelji Rus Franjo, Serajnik, Primožič in Pavlin. Malico so otrokom oskrbele učiteljice brezniske šole pod vodstvom ge. Primožičeve. Tekem so se udeležili sreski načelniki g. dr. Vrečar, poveljnik štaba za utrjevanje g. Kapetanovič, sreski san. referent dr. Slivnik in dr. J. Sarec (oba zdravnik) sta tekmovalce zdravstveno pregledala), dalje domači župnik in domači župan g. Finžgar.

vsem, ki se kakorkoli udeležujejo na odru, ker s svojim nesebičnim delom v težkih časih, ki nam prinašajo prepelno dnevnih skrbi, na svoj način pomagajo dvigati idealizem in s tem izpolnjujejo vrzel, ki bi sicer zijala v dušah našega okoliša v tako kritični dobi, ko redko kdaj in kje slišiš ugodnih novic.

Ugajala nam je vzpizoritev kot inscenirja. Sodelujoči niso ostali sredi pota, ampak so dali, kar zmorejo. Ne samo da so znali tekst kot ga je treba znati za vsak nastop pred javnostjo, tudi v podajanju in prednašanju posameznih vlog smo videli, da ima kranjski Ljudski oder moči, na katere so tudi gledalci upravičeno ponosni in jih zato vedno radi pridejo gledat. Ponovno je dokazal, da mu ne manjga igralcev za resne vloge, ker pač nikdar ne pride v zadrego glede svojega asamble: priljubljeni so komiki, kjer vodi naš Milan, ki je če-

Delavski obzornik

Tekstilno delavstvo!

Opozarjamo na veliki javni strokovni shod, ki ga priredi okrožje Zveze združenih delavcev v Kranju 16. februarja ob 9. uri dopoldne v gornji dvorani Ljudskega doma.

V lastnem interesu naj noben tekstilni delavec ali delavka ne izostane.

In mi?

Od vseh strani čujemo, kako se gospodarski krogi raznih panog polom svojih stanovskih organizacij prizadevajo v sedanjih izjemnih časih, ki je njim naložila nekaj več javne kontrole v njih poslovanje, izboljšati svoj položaj. Tako so pred kratkim v Belgradu imeli skupno stanovsko posvetovanje mesarji iz cele države. Napravili so sklepe in jih predložili oblasti, da se jim ugodi.

Istotako smo čuli, da so tudi kmetje iz cele države imeli svoj posvet. Tudi ti so v obrambo svojih stanovskih interesov napravili posebne zaključke.

Vemo, da današnje razmere tarajo po svoje vse ustanove ali noben drug stan ne občuti toliko gorja sedanjega časa, kakor delavec in nameščene. Draginja raste iz dneva v dan. Zaslužki se ponekod sicer res zvišujejo ali nikjer ne v vzporedni meri z narastkom druginje. Marsikatera industrija je vsled nerednosti v dobavah surovin skrčila obratovanje in če že ne izvršila številne redukcije, zmanjšala

delavni čas. Delavec in uradnik sta s tem dvakrat udarjena.

Upravičeni so

Citamo v časopisu, da so tudi dimnikarski pomočniki po svoji organizaciji — imajo samo eno! — započeli mezdno gibanje za povišanje plač. Zato zahtevajo novo kolektivno pogodbo. Bili sta že dve mezdni razpravi, ker pa npršlo do sporazuma, so zaposlili posredovavnj oblasti. Mi smo uverjeni, da bodo vsled enotnosti in discipline v njih organizaciji, svoje predloge uveljavili.

Državni nameščenci in upokojenici so po svoj 16 stanovskih organizacijah v katerih je včlanjeno javno nameščenstvo v državi, predložili predsedniku ministrskega sveta, ministru financ in banu dravske banovine spomenico, v kateri zahtevajo povišanje svojih prejemkov.

V spomenici objasnujejo svoj težki položaj. Navajajo, da so se cene življenjskim potrebščinam ponekod zvišale za 90%, dočim so z uredbo v septembru preteklega leta o povišanju draginskih doklad prejeli samo od 5 do 12% povišanja. Upokojenici in uslužbenci pa sploh nič. S kasnejšo uredbo se je sicer deloma povišala pokojnina, kar pa niti od dalec ne zadošča. Da ne bi bili vsi ti potisnjeni v siromaštvo.

Oddaljene tekmovalce so brezniški šolarji sprejeli že na predvečer in jih popeljali na svoje domove, kjer so prenočili. V soboto zjutraj so prišli še vsi ostali tekmovalci in gledalci pod vodstvom svojega učiteljstva. Ob tri četrt na osem je bil sprejem odličnih gostov pred šolo v Breznici. Ob 8. je bila sv. maša, pri kateri je pel jeseniški šolski zbor pod vodstvom ge. Mešičkove. Ob 9. so se pričele tekme. Na Breznici je bilo v teh urah življenje zelo zestro. Na startu so se razdelile številke. Posebno impozanten je bil pogled na tekmovalcev na 3 in 4 km, ki so v krasnih smukih vozili nad Breznicco proti Smokuču. Povsod je bilo opaziti noko borbenost. Dva sta odstopila, ker sta zlomila smuči.

Tekmovalo je vsega 518 dečkov in 71 deklic, skupaj 589 tekmovalcev. Dečki so tekmovali na progah 1, 2, 3 in 4 km. Dosegli so sledeče rezultate:

- 1 km: Jensterle Peter (Bohinjska Bistrica 4,50 min.,
- 2 km: Papler Tine (Begunje) 11,27 min.;
- 3 km: Magnik Marjan (Dovje) 16,50 min.;
- 4 km: Dovičan Srečko (Dovje) 22,11 min.

Štafete (vsaka šola samo 1 štafeto, t. j. 4x1 km):

- 1. štafeta: Blcd 22,22 min.;
- 2. štafeta: Gorjuše 2- min.;
- 3. štafeta: Jesenice 24,24 min. Tekmovalci so bili nagrajeni.

Ob 11. je bil skupen odhod na Prešernov dom, kjer je g. dr. Vrečar pozdravil mladino, se zahvalil vsem poštvovalnim prirediteljem (učiteljstvu) in bodril k nadaljnemu delu. Govoril je nato g. nadzornik Grad, ki je poudaril vernost, junaštvo in samozavest Slovencev, odlike, ki naj vedno krase slovenski narod. Otroci so navdušeno vzklkali kralju in zastopniku naše vojske. — Prireditev je nad vse lepo uspela. Za spomlad se pripravlja podobna pevška medšolska prireditev.

Drobne novice z Jesenic

V nedeljo se prvič ustavi vlak na Kočni! Kar smo že v zadnji številki poročali, se bo v nedeljo, dne 16. februarja na novem postajališču na Kočni prvič ustavil vlak, ki odhaja z Jesenic v Bohinj ob 14.22. Pri slovesni otvoritvi postaje sodeluje tudi godba Krekovega prosvetnega društva. ZZZD vabi zlasti delavstva, da se udeležijo te slovesnosti, saj je to postajališče uspeh dela delavske organizacije

ZZD in bo koristilo zlasti delavstvu. Ustavljali se bodo samo delavski vlaki (v obeh smereh).

Akademija FO in DK bo jutri (v nedeljo 16. februarja) ob osmih zvečer v dvorani Krekovega doma. Obenem sprejem novih mladev.

Smuška nedelja. Minulo nedeljo je bila menda vsa visoka Gorenska na smučeh. Največ zanimanja je sicer vladalo za izide tekem v Celju, toda tudi doma je bilo vsepolno smučarske življenja. ASK je na Crnem vrhu priredil svoje tekme in vespoved si srečeval smučarje. Na Jesenicah samih je pa priredila naša meščanska šola svoje diške tekme in sicer v teku na 3 in 5 km. Ob 10. dopoldne se je zbralo na športnem prostoru tovarne 90 tekmovalcev za tek na 3 in 50 na 5 km ter se veda vse polno drugih dijakov in odraslih gledalcev. V teku na tri km je bil prvi Langus Jožko (2.c) s časom 20,40 min. Za njim štirje najboljši so Milonik Boštjan (1.c) 20,47 min. Zidar Jože (2.a) 20,57 min., Kalan Jože (2.a) 21,35 min, Ban Iva. 21,39 min. Na progi 5 km je pa zmagal Bizjak Aleksander (4.a ne Mar kovič) s časom 32,23 min, za njim Pangari Franc (III.a) 32,32 min, Kolarič (4.a) 32,33 min Vilman Marjan (4.a) 33,21 min., Novak Fran (3.a) 33,47 min. — Na okrajnih tekmah ljud skih šol na Breznici dan preje se Jeseničan niso nič kaj postavili. O tistih tekmah poročamo posebej.

Šport

Preteklo nedeljo so se vršile smučarske tek me SK „Slovan“ v Naklem. Precejšnje števil prijavlencev je pokazalo, da je bilo zanimanje za tekme precejšnje. Na teku na 10 km so se plasirali: 1. Rejc Andrej s časom 52,11; 2. Sajovic Vinko 54,15; 3. Korenča Zister 54,18. Izven konkurence je tekmoval Frater Alojzij, Podnart s časom 52,43. Skok na 20 m skakalnici: 1. Rejc Andrej 15,15 m (najdaljši skok 18 m, tekmoval izven konkurence), 2. Traven Franc 14 m, 3. Smrekar Iva 13 m.

Obleko

sl lahko prenovite, če jo pobarvate z barvami iz DROGERIJE B. ŠINKOVEC Kranj, Prešer. 2

prav še sorazmerno mlad, šel že preko svojega stotega nastopa. Ne bomo se spuščali v oceno posameznih igralcev, ki večerne ure po dnevnem opravlilu posvečajo tej tako lepi slovenski navadi, kot so naši odri po vsaki župniji. Močno notranjo borbo je pokazal lovec Grašič, kraljevič Dežman izredno dostojanstveno in povdarjeno zlubo kraljice Hlebetovce, zelo dobro došlo sta bila sprejeta France-Smitke in Frice-Vertovšek, ki sta po žalostnih izlivih, ki jih tudi igrva, prinesla ljudem smeha in sproščenosti. Jardo je dal svojem maršalu komično noto. Otrok nam je zmeraj ljub in drag, kadarkoli ga vidimo na odru. Tudi zdaj mramro reči, da je vseh 7 kratov nastopalo korajžno in samozavestno. Težino igre je seveda nosila naslovna vloga. S svojim naravnim in nepotvorjenim otroškim nastopom, ki je ostal dalsleden in miš pred kraljico, je brez izjeme ugajala. Otroci so to potrdili v nedeljo z aplavzom, ki se je izražal zdaj v veselju in zdaj v jo-

ku, odrasli smo tiho odobrivali. Res se zdi, d bi težko svetovali primernejšo miadinsko igr ki bi vzgajala tako naravnost in vendar nepr ljeno. Imamo le en namen, da gospodični pr fesocii Lombarjevi izrazimo vse svoje prizn nje za njeno Sneguljčico in da povemo edin željo, da bi gospodična vsaj za polovico odst pila od svojega „mačehovstva“, kar se tiče št vila njenih nastopov.

Okvir vse vzpizorite je dihal po pravljic Dekoracija odra je bila lepa, hodisi v kraljini palači, hodisi v gozdu ali pri skratih. Rež ser je pridejal posrečenih efektov, kot je b medved, oba baleta ali tistih, ki so jih igrali dosegli s krasnimi kostumi. Mimo luči ne mu remo iti.

Igra je bila skrbno pripravljena in je dos gla izreden uspeh. Upamo, da bo zadovolje tudi ljudsko in srednješolska mladina, za k terno sta v tekočem tednu 2 posebni popoldnsl vzpizoritvi (minuli četrtek in današnja sobota

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE LJUBLJANA

n a z n a j a,

da je odprla v Kranju, Prešernova ulica 9. v
dosedanjih prostorih Mestne hranilnice svojo

PODRUŽNICO KRANJ

ki bo vršila in posredovala vse denarne posle. — Za vse vloge podružnice in tudi za vse vloge Mestne hranilnice v Kranju, ki jo podružnica likvidira, jamči Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane itd. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik — Na skali št. 5. (v hiši g. Štipca)

VINO

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Šivalne stroje
nove in rabljene kupite ali zamenjate poceni v trgovini

Omejc I., Kranj
Tavčarjeva ulica št. 9
Sprejema tudi popravila!

Primerna darila za vsako priliko!
Telefon 133.

Za srečni zakon najbolje kupite pri

KR. DVOR. **B. RANGUS**
KRANJ

Kupujem vsakovrstno zlato, srebro in dublje

PODLJUBNIŠKI:

HRIBAR

18

POVEST IZ ŠKOFJELOŠKIH HRIBOV

Narednik je odprl zavojček, tam kjer je bil že načet, da bi se prepričal, če zavojček vsebuje res to, kar je zapisano na njem. Res, notri je bil strup, ki se ga porablja za uničevanje podgan in videl, da strupa precej manjka.

„Ali imate pri vas kaj podgan?“ je vprašal orožnik gospodarja.

„Letos jih še nisem videl!“ je odgovoril Hribar.

„Čemu pa je poilej Janez imel ta strup?“ je dejal orožnik.

Vsi so molčali; orožnik pa je čez čas mirno in s prepričanjem dejal: „Mislim, da je naša preiskava uspešno končana. Ta strup tukaj dokazuje, da se je Janez zastupil sam, to je, napravil je samomor, zakaj, to je postranska stvar. Glavno je, da vemo, da nad njim ni bil izvršen zločin.“

Hribarju se je odvalil od srca težak kamen. Do tega trenutka se je bal, da ga bodo na kak način odkrili.

„Ta zavitek vzamem s seboj kot corpus delicti,“ je dejal narednik svojemu tovarišu. „Doma pa bomo naredili točen zapisnik o preiskavi. Mislim, da bo raztelesenje Janezovega trupla pokazalo prav isti rezultat kot sem ga dognal jaz. Pojdimo!“

Odšli so s podstrešja v sobo, kjer je ležal Janez. Orožniki so se še posvetovali med seboj in končno je dejal narednik, da bo treba mrliča spraviti v mrtvašnico.

„Skočil bom takoj po Rugarja, da ga bo peljal v Loko,“ je dejal France. „Mislim, da je krsto že sinoči pripeljal.“ France je odšel in se kmalu vrnil z Rugarjem, ki je prišel z vozom, na katerem je ležala bela krsta. Janeza so položili va-

njo, jo zabili in položili na voz. Od Hribarja, mimo Gabrovih in Rugarja so se pomikali. Zadnjič je Janez jemal slovo od Sv. Andreja v spremstvu orožnikov, brata Franceta in sestre Micke. Hribar pa je ostal doma sam.

Zvonovi so Janezu vseeno zvonili v slovo. Čeprav so ga obsodili za samomorilca. Ljudje so verjeli: Micka in France pa nista mogla in še manj Gabrovi.

Še isti dan je bila v Loki obdukcija Janezovega trupla. Obdukcija je pokazala, da se je Janez zastupil z istim strupom kot ga je našel orožniški narednik Jeran v njegovi postelji.

Kjub vsemu pa je France dosegel v župnišču, da so Janeza cerkveno pokopali. Gospoda župnika se je po vsem, kar mu je povedal France, da vendar le ni čisto dokazano, da bi se bil Janez sam zastupil vendarle toliko omečilo, da se je udal. Pogreba se je udeležil tudi Hribar.

XII.

Le ena ni mogla na pogreb, Gabrova Ančka, ki je vsa svoja dekliska leta hrepenela po Janezu, ga ni mogla spremiti na njegovi zadnji poti. Vse njene želje so se uresničile šele pred nekaj dnevi, že je sanjala o sreči, o ljubezni, o otročičkih, ki jih bo v srečnem zakonu povila. Dobro je vedela, da ne bosta z Janezom živela v Bogu kakšnem izobilju, vedela pa je, da imata oba zdrave, močne in pridne roke in da jima ne bo treba stradati.

Sedaj je bilo vse končano. Vse sanje o sreči so se na mah zrušile. Ostala ji je edino ljubezen: ljubezen, ki vse premaga, vse pretrpi, vse premore, ve prenese. Ostala ji je ona čista dekliska ljubezen, ki ne izvira iz strasti, ampak živi v srcu, kakor jo je položil Gospod zaradi svojih večnih načrtov. Ostala ji je ljubezen, ki ljudi v smrti ne omahne, temveč vzplamti še z večjimi plameni.

Vse se je sesulo v nič! Janez je umrl zastupljen, njo pa je položila na posteljo prevelika bo-

lečina. Ni mogla pomagati Janezu, ko bi rada vse storila zanj, da bi mu ohranila življenje.

Tisto jutro, ko so Janeza polagali v naročje zemlje, se ni mogla več premagati. Vstala je, čeprav jo je kuhala huda vročina in se je zdravnik, ki je bil prejšnji dan pri njej, bal zanjo.

Ogrnila si je veliko ruto, ki jo je imela na postelji za odejo in stopila k oknu. Odprla je. Hladen zrak jo je stresel, tako da se je še bolj zavila. Od okna se je videlo prav proti mestu. Jasno je razločila hiše v mestu, videla je farn zvonik, belo zidovje, ki je kipelo proti nebu. K Bogu, si je mislila Ančka — kaže tale naš farn zvonik, — k Bogu kamor je odšla duša mojega ubogega Janeza. A njen pogled je šel dalje; ob obzidju pokopališča se je za hip ustavil. A le za hip; splaval je naprej na sredo pokopališča ob kapelici Vstajenja Gospodovega. V duhu je spremljala Janeza na zadnji poti. Poslušnila je. Čisto jasno je čula veliki zvon farne cerkve, ki je pel njenemu Janezu zadnjo pesem...

Ančka ni videla nič več; težke solze so ji polzele po licih in v grlu jo je dušilo. V duši ji je bilo tako težko, kakor še nikdar. Mrz je bil pretresal in pred očmi se ji je stemnilo.

„Janez, Janez!“ je še vzkliknila in se zgrudila na tla. Obležala je nezavestna pod odprtino oknom. Gabrovka je čula ropot, in je vsa v strahu prihitela pogledat kaj je.

„Marija pomagaj!“ je kriknila Gabrovka. „Ančka, Ančka. Kaj pa ti je?“

Hitro je zaprla okno, nato pa vzela iz vrč, ki je stal ob postelji vode in začela močiti hč po čelu.

Ančka je kmalu prišla k zavesti in vnovi bridko zajokala.

„Vstani Ančka in lezi nazaj v posteljo!“ ji je skoraj jokaje proslila Gabrovka.

Ančka je vstala: Gabrovka ji je pomagal nazaj v posteljo, ali Ančka je kar naprej neutolažljivo jokala.

(Dalje prihodnjik)